

Младеновачки Глас

информације и огласи

цена 40 динара

БРОЈ 510

5. април 2024.

Обавештење грађанима

Поводом одржавања избора за одборника Скупштине града Београда расписаних за 2. јун 2024. године

Излагање дела бирачког списка за Град Београд

До закључења бирачког списка, односно до 17. маја 2024. године у 24,00 часа, грађани се могу обратити Управама градских општина на територији града Београда за Увид у бирачки списак за град Београд, ради провере да ли су уписани у бирачки списак и да ли су уписани подаци тачни (члан 14. Закона о јединственом бирачком списку и тачка 10. Упутства за спровођење Закона о јединственом бирачком списку).

Доношење решења о променама у бирачком списку за град Београд. До закључења бирачког списка, односно до 17. маја 2024. године у 24,00 часа, грађани могу од Управа градских општина на територији града Београда, захтевати доношење решења о променама у бирачком списку за град Београд (члан 14. Закона о јединственом бирачком списку).

Јавни позив за подношење пријава на излете за пензионере *сјрана 2*

Руже на Црквенцу *сјрана 3*

Савешти за пољопривреднике Суданска трава *сјрана 5*

Драгослав Жика Обрадовић: Кажем ја себи...
„Хероји Хилијарда” и друге политичке трице и кучине /2 *сјрана 6*

Фељшон: Милосав Б. Влајић
У НОЋИМА БЕЗ ЗВЕЗДА /10 *сјране 9 и 10*

Za Darkovu pobedu!

Pošalji broj **1645** NA **3030**

Cena SMS poruke je 200din (PDV se ne naplaćuje)

Uplati na račune:

Dinarski račun: 160-6000001909305-31
Devizni račun: 160-6000001909305-81
IBAN: RS35160600000190930581
SWIFT/BIC: DBDBRSBC

HUMANITARNA FONDACIJA
BUDI HUMAN
Jednaka larva za svu

ILIJI DA NAPRAVI PRVI KORAK!

Pošalji 76 na 2407

Cena SMS poruke je 200 dinara (PDV se ne naplaćuje)

DINARSKI: 160-505642-36
KM: 1610000299720020

SVRHA DOZNAKE: 76

DEVIZNI: 00-540-0002727.0

IBAN: RS35160005400002727058

SWIFT/BIC: DBDBRSBC

Pozovi 17106

Cijena poziva je 2 KM

SKENIRAJ
I DONIRAJ!
NBS IPS QR

E-Doniraj: VISA www.fondacija.rs/edonate

Фудбал: Београдска зона

Победа над Жарковом за „миран сан”?

Фудбал: Прва београдска лига, прва Ц Општински дерби припао Јагњилцима, Велика Крсна узела бод, а Рабровац поражен

Одбојка: Прва лига Србије
Утакмица у Новом Пазару одлучујућа за опстанак

Олимпијска фудбалска лига
Борац силан на старту
сјране 7 и 8

ПРЕНОЋИШТА - МЛАДЕНОВАЦ
2500 дин. по пошти. 063/310-205

Веће градске општине Младеновац расписује

ЈАВНИ ПОЗИВ

за подношење пријава на излете за пензионере са територије градске општине Младеновац у оквиру Пројекта „Треће доба - Упознајмо лепоте Србије 2024“

1. ЦИЉЕВИ КОНКУРСА

Део средства буџета градске општине Младеновац намењен је за реализацију Пројекта „Треће доба - Упознајмо лепоте Србије 2024“.

Циљ овог пројекта је да се нашим старијим суграђанима (пензионерима), пружи могућност да обогате или обнове своје знање о лепотама Србије, да се кроз заједничка путовања друже и стичу нова познанства. Овај Пројекат вид је пажње и захвалности према нашим старијим суграђанима.

2. СРЕДСТВА

Средства буџета градске општине Младеновац за ову намену у износу од 8.010.800,00 динара са ПДВ-ом.

3. ПРАВИЛА КОНКУРСА

3.1. Право учешћа на конкурс

Пријаве на конкурс подносе првенствено старији суграђани (пензионери) и суграђани који имају пребивалиште или боравиште на територији градске општине Младеновац. Под појмом старијег суграђанина, у смислу овог конкурса, сматра се лице које испуњава услове конкурса према годинама живота на дан подношења пријаве, односно има навршених 65 година живота.

3.2. Намена средстава

Организовање једнодневних излета, у складу са динамиком спровођења поступка јавне набавке, планирана је у терминима (период од 6. априла 2024. до 22. јуна 2024. године), и обухвата: превоз аутобусима, обезбеђену медицинску пратњу - једног лекара и једног медицинског техничара по излету, улазнице за посету планираним културно - историјским садржајима, водиче - туристичке пратиоце по аутобусу и ресторанске услуге - ручак.

Планирано је организовање укупно 12 излета на 10 дестинација по 1 полазак. Планиран је превоз до 100 пензионера по излету.

- 1) Београд - обилазак Калемегдана, Црква Ружице, крстарење Савом и Дунавом, ручак у ресторану;
- 2) Сребрно језеро - обилазак Пожаревца, посета Манастиру Тумане, Сребрном језеру, где ће се обавити ручак.
- 3) Нови Сад - посета Манастиру Петковица, обилазак Петроварадина, обилазак Новог Сада (шетња градом), ручак у ресторану;
- 4) Златибор - посета Манастиру Благовештање, посета Кремни, обилазак Златибора (шетња), ручак у ресторану;
- 5) Суботица - Посета бувљој пијаци, Палићком језеру, цркви Светог Вознесења, ручак у ресторану у Суботици;
- 6) Крагујевац - обилазак града, посета Манастиру Дивостин и Каменац, ручак у Крагујевцу;
- 7) Соко Бања - Манастир Лешје, Ртањ, обилазак и ручак у Соко Бањи;
- 8) Ваљево - обилазак Ваљева, Бранковина - обилазак места, Манастир Каона, ручак у ресторану;
- 9) Кладово - посета Манастиру Нимник, обилазак и ручак у Кладову;
- 10) Петровац на Млави - посета Манастиру Витовница, Манастиру Горњак, обилазак града и ручак у ресторану.

Планирани термини по дестинацијама су следећи:

1. Београд - 11.5.2024. године (субота), 18.5.2024. године (субота)
2. Сребрно језеро - 27.4.2024. године (субота)
3. Нови Сад - 20.4.2024. године (субота)
4. Златибор - 4.5.2024. године (субота)
5. Суботица - 6.4.2024. године (субота), 1.6.2024. године (субота)
6. Крагујевац - 8.6.2024. године (субота)
7. Соко Бања - 25.5.2024. године (субота)
8. Ваљево - 22.6.2024. године (субота)
9. Кладово - 13.4.2024. године (субота)
10. Петровац на Млави - 15.6.2024. године (субота).

Време поласка и повратка за дестинације је од 8,00 до оквирно 19,00 часова.

За сваки излет мора бити ангажован потребан број аутобуса у зависности од броја пријављених путника. Спискови са тачно утврђеним бројем путника за две дестинације и предвиђени термин се достављају пружаоцу услуге у року

који ће бити одређен Уговором између ГОМ и пружаоца услуге. Могућа су евентуална одступања од планираних одредишта за посете у зависности од временских прилика и отворености за посете појединих комплекса у датом тренутку, као и околности везаних за пандемију covid 19, односно додавање још једног или више термина у случају да неки од предвиђених не буде реализовани из оправданих разлога. У случају промене одредишта могуће је предвидети другу нову дестинацију само под условом да аранжман заменске дестинације, и по цени и по квалитету, одговара аранжману дестинације која је првобитно планирана, а уместо које ће се реализовати нова дестинација.

3.3 Документација за конкурс

Учесник на конкурс подноси следећу документацију:

- Пријаву на прописаном Пријавном обрасцу (кога утврђује Веће ГОМ и саставни је део Јавног позива)
- фотокопију важеће личне карте односно очитану електронску личну карту (као доказ о пребивалишту/боравишту на територији ГОМ)
- доказ да је подносилац пријаве корисник старосне, породичне или инвалидске пензије (садржано у пријавном обрасцу)
- лице које нема стечени статус пензионера (никада није било у радном односу), али има навршених 65 година живота на дан подношења пријаве, на конкурс подноси пријаву и фотокопију личне карте (односно очитану електронску личну карту).

* Лице које нема стечени статус пензионера (никада није било у радном односу), али има навршених 65 година живота на дан подношења пријаве, има право учешћа на конкурс.

Реализација

Пријаве се подносе Саветима месних заједница са чије територије је подносилац пријаве или на Писарницама Управе градске општине Младеновац, уз обавезну назнаку конкурса по коме се пријава подноси и обавезну назнаку дестинације за коју се аплицира и термина за који се аплицира.

Пријаве поднете Саветима месних заједница се одмах, прослеђују Управи градске општине Младеновац - Служби за послове органа градске општине преко лица задужених за праћење реализације Уговора којим се регулише реализација овог јавног позива.

Служба за послове органа градске општине, на основу извештаја лица задужених за праћење реализације уговора о набавци услуге организовања једнодневних излета за пензионере градске општине Младеновац о испуњености прописаних услова за остваривање права на излет, утврђује Предлог одлуке са листом предложених корисника (за сваку дестинацију посебно, за један или више термина по дестинацији), који достављају Већу ГОМ ради доношења Одлуке.

Право на излет (који укључује превоз, обезбеђену медицинску пратњу, осигурање, карте за посету културним и историјским садржајима на изабраној дестинацији, ручак) одобрава се подносиоцима пријаве који испуњавају услове, редом на основу комплетних поднетих пријава до попуњености предвиђених капацитета за превоз и термина.

3.4. Предаја документације

Образац пријаве на конкурс учесник може лично да преузме на писарници Управе Градске општине Младеновац у ул. Јанка Катића бр. 6, Младеновац. Електронска форма пријаве на конкурс може да се преузме са званичне интернет презентације градске општине Младеновац www.mladenovac.rs.

Све додатне информације и објашњења могу се добити на телефон:

011/8241-606 радним данима у периоду од 8,00 до 15,00 часова.

3.5. Рок за предају документације

Пријаве се подносе од дана објављивања на званичној интернет презентацији градске општине Младеновац www.mladenovac.rs до попуњавања капацитета, а **најкасније до 20. јуна 2024. године**, укључујући и тај датум.

Неблаговремене пријаве неће се разматрати.

У случају да је подносилац пријаве доставио некомплетну документацију (није доставио сву тражену документацију наведену у тачки 3.3. Документација за конкурс), Служба за послове органа градске општине ће позвати подносиоца пријаве да у року од три (3) дана од дана пријема захтева службе (усменог или писменог) допуни документацију. Уколико подносилац пријаве не поступи по захтеву у остављеном року, Служба ће одбацили пријаву као непотпуну.

Руже на Црквенцу

На простору код Спомен-чесме „Црквенца“ засађено је 30 ружа, које је општини Младеновац донирало британско Удружење Medical women's federation, у знак сећања на санитарску мисију шкотских жена. Годинама уназад, чесма на „Црквенцу“ је место окупљања поштовалаца традиције ослободилачких ратова Србије, представника амбасада земаља савезница у Првом светском рату и званичника Републике Србије.

Спомен-чесму „Црквенца“ подигли су 1915. године војници Моравске дивизије, у знак захвалности др Елси Инглис и санитарској мисији шкотских жена које су у току Првог светског рата лечиле српску војску од пегавог тифуса.

Постављање завршног слоја асфалта у улици Славка Манојловића

У току су радови на постављању завршног слоја асфалта дужине 2,2 километра у улици Славка Манојловића, која повезује месне заједнице „Драпшин“ и „Село Младеновац“. Ова значајна саобраћајница, која је категорисана као део државног пута, биће комплетно реконструисана и проширена у већем делу, што ће знатно допринети ефикаснијем повезивању месних заједница Драпшин, Село Младеновац, Дубона и Шепшин са другим деловима града, као и безбедности свих учесника у саобраћају и побољшању општег квалитета живота становника овог дела општине.

Како да добијете средства од државе за развој руралног туризма?

Јавни позив за доделу средстава подстицаја за развој и унапређење руралног туризма и угоститељства

Право на доделу средстава за развој и унапређење руралног туризма и угоститељства на територији Србије које додељује Министарство туризма и омладине имају привредна друштва, друга правна лица или предузетници који обављају угоститељску делатност у угоститељским објектима за смештај. Услов је такође да се налазе на руралном подручју, што би могао бити салаш, етно кућа или сеоско туристичко домаћинство. На ова средства имају право и физичка лица која обављају угоститељску делатност у објекту сеоског туристичког домаћинства.

Угоститељи који добију ова средства са њима ће моћи да ураде реконструкцију постојећих или изградњу нових угоститељских објеката, као и да уреде двориште и набаве дворишни мобилијар. Такође, средства ће моћи да утроше на опремање угоститељских објеката и уређење простора и набавку потребне опреме у оквиру сеоског туристичког домаћинства за пружање угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање. Заинтересована лица захтев могу да поднесу Министарству туризма и омладине, Сектору за туризам на њиховој адреси Омладинских бригада 1, Београд, искључиво путем поште или преко писарнице Министарства, са назнаком „за доделу средстава подстицаја за развој и унапређење руралног туризма и угоститељства“.

Рок за подношење Захтева и пратеће документације је 15. април.

Шта морате да испуните да бисте остварили ово право? Привредно друштво, друго правно лице или предузетник остварује право на доделу средстава подстицаја ако у одговарајућем регистру има регистровану угоститељску делатност, као и ако је катастарска парцела и угоститељски објекат на који се пројекат односи у његовом власништву, сувласништву или је у закупу са периодом истека не краћим од три године, рачунајући од дана завршетка пројекта. Важан услов је да на катастарској парцели и објекту на који се пројекат односи, нису уписани терети (упис или забележба закупа или других стварних и облигационих права), као и ако је подносилац захтева измирио обавезе по основу јавних прихода, као што су порези и доприноси.

Превентивни прегледи у месним заједницама

Младеновачки Дом здравља организује превентивне здравствене прегледе у свим месним заједницама у циљу побољшања општег здравља становништва и превенције потенцијалних здравствених проблема. Прегледи ће се обављати сваке недеље, а заинтересовани грађани имају могућност да провере крвну слику и ураде биохемијску анализу крви. Сви прегледи су бесплатни и доступни су без претходног заказивања.

Распоред прегледа:

- * 7. април: Јагњило (8:00 – 10:00), Рабровац (10:30 – 12:30)
- * 14. април: Ковачевац (8:00 – 10:00), Марковац (10:30 – 12:30)
- * 21. април: Кораћица (8:00 – 10:00), Међулужје (10:30 – 12:30)
- * 28. април: Велика Крсна (8:00 – 10:00)

Испуњено обећање дато житељима Кајмакчаланске улице

Становници Кајмакчаланске улице у Месној заједници „Селтерс“ коначно су добили асфалтни пут. Завршена је прва фаза радова на деоници дугачкој 450 метара, чиме је испуњено дато обећање грађанима овог насеља. Мештани Кајмакчаланске улице деценијама су се суочавали са озбиљним проблемима у вези са путном инфраструктуром који су нарочито долазили до изражаја током кишних периода када је пут био тешко проходан.

Преостали део улице, у дужини од 530 метара, биће асфалтиран након што се заврши изградња канализационе и водоводне мреже. Овај корак је предуслов за завршетак целокупног пројекта на асфалтирању ове улице и очекује се да ће радови почети у другом кварталу ове године.

Шта све спада у обавезну опрему аутомобила?

Да ли морамо да имамо противпожарни апарат? Да ли су обавезне резервне сијалице? Шта је са резервним точком? А каблови за паљење? Решићемо ове недоумице.

Светлоодбојни (рефлектујући) прслук? Обавезан. Закон каже да ако сте на коловозу, ван свог возила, морате да имате на себи светлоодбојни прслук. Овај прслук треба да вам буде при руци, тако да можете да га дохватите и обучете у аутомобилу, а не да га држите у гепеку, па да излазите и тражите га испод неких торби.

Сигурносни троугао? Обавезан. Ако вам се покварио ауто и принуђени сте да се зауставите на коловозу, нарочито на неком ризичном месту или у условима лоше видљивости, обавезно: прво упалите сва четири мигавца, обуците рефлектујући (светлоодбојни) прслук и поставите троугао иза возила. Закон каже да троугао мора да се постави: када је возач принуђен да своје возило заустави на месту или делу пута на којем је забрањено заустављање и паркирање (нпр. у тунелу, на мосту или надвожњаку, у кривини, на путу на коме су коловозне траке физички одвојене, осим ако је то дозвољено саобраћајним знаком...), када је возило заустављено на коловозу на таквом месту да возачи возила која се крећу истим смером не могу или тешко могу благовремено да га уоче, на путу ван насеља, као и на путу у насељу ноћу или у условима смањене видљивости када је место на коме се возило зауставља недовољно осветљено. Зато је врло корисно да вам и троугао буде при руци, како бисте могли што пре да га поставите и то ван насеља на удаљености не мањој од 50 метара, а у насељу на удаљености не мањој од 10 метара. Дакле - сва четири мигавца, прслук, троугао. Ово је одређено законом, али и здравим разумом.

Прва помоћ? Обавезна. Опрема за пружање прве помоћи - комплет прве помоћи величине „Б“, који одговара стандарду СРПС З.Б2.001. Опрема за пружање прве помоћи мора да се налази на доступном месту.

Резервни точак Обавезан. - Осим уколико имате рун-флат пнеуматике или неко средство за привремену поправку пробушеног пнеуматика - спреј или пена у боци с притиском, сет за поправку, итд. Резервни точак је по старом Закону о безбедности у саобраћају био обавезан, чак и када су се нашим путевима увелико кретали новији аутомобили који су фабрички били предвиђени да не „носе“ резервни точак, већ су имали сет за поправку пробушене гуме или рун-флат пнеуматике.

Дизалица Није обавезна. Ипак, ако мењате точак, како ћете да подигнете ауто? Сајла (или уже) за вучу возила? Обавезна. Уже или полуга за вучу возила, која мора омогућавати вучу возила на растојању од 3 м до 5 м када се користи уже, односно до 3 м када се користи полуга, мора постојати, на доступном месту, у путничким аутомобилима.

Зимске гуме? Обавезне од 1. новембра до 1. априла - али само ако су на путу снег, лед или пољеда. Морате да имате све четири зимске гуме, не само на погонској осовини. Шара газећег слоја мора бити дубине најмање 4 милиметра.

Европски извештај о саобраћајној незгоди? Обавезан.

Резервне сијалице? Нису обавезне. Раније су биле, али више нису обавезне, пошто је на многим новијим аутомобилима замена сијалице сувише компликована да би се обавила негде уз пут. Ипак, препоручујемо да увек имате резервне сијалице. **Апарат за гашење пожара** (противпожарни апарат). Није обавезан. Међутим, препоручујемо да га имате у колима.

Каблови за стартовање. Нису обавезни. Упркос томе, није их лоше имати, пошто могу да затребају у најнегоднијем тренутку.

Жељко Мушавцић

У знак сећања на колеђу Радомира Василића Валећа, који је недавно преминуо

Један век „петкарења“

Ово је Василићев шексид из једној од четири броја „Младеновачких новина“ које су изашле 25. септембра 2001. године и, нажалост, пресилале да постоје.

Младеновац сваког петка, а нарочито у ове урбане, јесеће дане, мења свој лик и атмосферу. Тада сви постајемо свесни феномена пијачног дана, својеврсне институције у животу провинцијског града. Петком чак и сељани избегавају озбиљне пољопривредне радове, хрле и они у варош да продају, купе, да се виде, сретну, обиђу „општину“, плате порез... Тога дана у Младеновцу скоро сви „петкаре“. А баш некако у ове дане пре равно сто година Управа вароши, тачније Општински суд, како се тада звао највиши орган, по одобрењу Министарства народне привреде Краљевине Србије, доноси одлуку о проглашењу петка за пијачни дан. Чак ни две окупације у току прошлог века нису утицале на навiku народа овог краја да се петком сјати у варош.

Иначе, Младеновац је поткрај 19. века имао један тродневни марвени панађур (вашар) и то у дане од 17. до 19. јула. Међутим, у молби послатој 9. августа 1900. године господину министру народне привреде стоји: Поред овог панађура у овој општини нужно је и потребно да има још један марвени панађур у години. Ово јој је нужно зато што је варошица Младеновац чувена и са гледишта трговачког и са гледишта путничког света. Зато Суд општине вароши Младеновац има част умолити Господина министра народне привреде да јој изволи одобрити да може још један тродневни марвени панађур одржати у дане 29, 30. и 31. овог месеца. У потпису захтева за Председника Општинског суда је име Милована Јованчевића. Министарство је удовољило овој молби па је Младеновац пре сто година добио и други марвени панађур. Па, видимо се у петак, на „петкарењу“!

Савешти за пољопривреднике

Суданска трава

Просто је невероватно да домаћинство које узгаја млечна грла крава нема неку површину под суданском травом. Овај текст треба схватити ко позив да се наши сточари врате гајењу суданске траве. Суданска трава је једна од бољих крмних биљака која се може гајити на нашим теренима. То место је заузела захваљујући одличном квалитету крме и високим приносом зелене масе. Одлично се показала у исхрани преживара и коња. Кристи се као зелена крма, за спремање сенаже и силаже чак и за испашу. Суданска трава не трпи да се гаји у монокултури. Гаји се у плодореду. Као монокултура исцрпљује земљиште па после ње је потребно пре основне обраде обилно нађубрити земљиште органским и минералним ђубривима. Основну обраду за суданску траву урадити у јесен на дубину од 25 цм. Пре основне обраде равномерно распоредити по површини 20-30 т/ха стајског ђубрива 80-110 кг/ха азота, 50-60кг/ха фосфора и 70-80 кг/ха калијума. Сав фосфор и калијум као и 1/3 азота се уносе под основну обраду као и стајњак.

Остатак азота се употребљава за прихрану биљака када има 5-6 листова и после откоса. Време сетве је оквирно после севе кукуруза. Не треба журити са сетвом. Општа препорука је да пошто је пореклом из топлијих крајева, са сетвом суданске траве почети када никне кукуруз. Због равномернијег искоришћавања сеје се у два или три рока на размак од 15-ак дана. Сетва се обавља сејалицама на размак између редова од 25 цм и сетвена норма је од 35-40 кг/ха семена. Дубина сетве је од 3-5 цм што зависи од особина земљишта. После сетве површину парцеле треба поваљати. Користи се за ис-

пашу ка да достигне висину 30-40цм, за коришћење као свежа зелена крма коси се пред избијање првих метлица, за коришћење као сенажа суданска трава се коси када достигне 60-70 цм, а за коришћење као силажа коси се у фази метличења. Треба поштовати савет да се коси на 10-12 цм. Принос зелене крме је од 60-70 т/ха, ако је повољна година принос зелене масе може ићи и од 80-110 т/ха. Први откос стиже за 52 дана након ницања, а следећи за око 42 дана. Ово су подаци који се односе на просечне године код нас и у таквим годинама има до четири откоса. За суданску траву је поред тога што језа њу јефтина производња и да даје висок принос зелене масе важно и то да је енергетска биљка препуна шећера коју стока радо једе. Сваки пољопривредник који ју је сејао за њу има само речи хвале.

Дијл.ині. Милош Николејић, ПССС Београд

Савешти за власнике мачака

Дивља мачка /2

Тада се може чути неугодно маукање као код домаћих мачака, само што је ово јаче, дубље и храпавије. Тада долази и до борби међу мужјацима.

Мачка носи девет недеља и омаци 4-6 мачића, који буду слепи 10-12 дана и сисају један месец. У одгоју младунаца учествује само женка. Младунци се брзо осамостаљују, а са девет месеци способни су за репродукцију. Развој тела се завршава у другој години код женки, а у трећој код мужјака. Дивља мачка се храни мањим сисарима и птицама. Од крупнијих дивљачи може савладати лане срне, па и теле кошуте, којима скаче на леђа и прегриза жилу куцавицу на врату. Према истраживањима, главна храна дивље мачке су ситни глодари (више од 75 одсто) а релативно често се храни и ситним птицама. Истраживања нису потврдила претпоставку да се дивља мачка у великој мери храни заштићеном ловном дивљач. Ова животиња живи скривено и усамљено. Само у време оштрих зима приближава се људским насељима. Скривиште налази у рупама у стенама, шупљинама дрвећа, а и у јазбинама лисица и јазаваца. Добро види по мраку и

ноћна је животиња, али зна да лови и ујутро и пред вече, а понекад и у току дана. Жртве хвата на сличан начин као и домаћа мачка. Врло је плаха и опрезна. То потврђује и њена навика да сваки пут, приликом повратка у скривиште, пажљиво претражи више пута његову околину и прилазе и тек онда улази. Слично се догађа и када излази из скривишта. Поред тога разгрће измет, а храну односи даље од скривишта. Можда је та њена опрезност претерана, јер

ако се изузме човек, у природи дивља мачка готово да нема непријатеља. Незаштићена ловна дивљач.

Дивља мачка је ловна дивљач и то незаштићена. Лови се успут, током лова других врста дивљачи, нарочито хајком или браќадом. Код лова хајком ловац на чеки мора бити нарочито опрезан и тих. Ако мачку потерају пси, она обично бежи на дрво. Рањена или сатерана у шкрипац може бити врло опасна, па зато треба бити опрезан јер је у стању да усмрти и човека. Међутим, лов чекањем је врло несигуран посао. Зимом се може ловити и псима, који је проналазе по трагу. Ако је мачка у скривишту при или у земљи, онда је одатле може истерати само оштар пас. У Херцеговини се лове уз помоћ посебних паса цуњаваца и тамо се сало дивље мачке топи и скупо продаје као универзалан лек. Као ловна дивљач дивља мачка је ловцима интересантна и као трофеј. А то су, у овом случају, лобања и крзно који се оцењују и излажу на изложбама ловачких трофеја. До оних врхунских, наравно, одувек је било тешко доћи па их човек може видети само на већим изложбама.

Слободан Мулић, www.natura.rs

Фото: Freepik

Локално фејсбукачење

Давно нисам на свом зиду фејсбукачио о локалним политичким дешавањима јер сам због те врсте проституције свесно и несвесно упао у муљ по којем и данас пливам. Ипак, један догађај ме не оставља равнодушним. Недавно се Младеновачнин Зоран Тодоровић - Аћим попео на мердевине и на билборду у центру града написао шта мисли о председнику државе.

И да није то учинио, ми који га свакодневно виђамо док је „на свом задатку“ онако излепљен разним порукама, знамо његов став о актуелној власти.

Док је изводио свој перформанс, једни су аплаудирали, други га називали будалом, а онда је одмах изгледа стигло наређење „одозго“ да се оштећени билборд скине што је опет неке одушевило, али данас их довело и до лудила јер се Вучић „вратио“ тамо где је био и пре неколико дана.

Е, имајући у виду да има и разочараних и одушевљених, како нико не паде на памет да постави штанд у центру Младеновца за прикупљање петиције не би ли се код државе аплицирало за средства којима би се уредиле фасаде у центру Младеновца? Посебно и она око које се тренутно води рат због Ву-

чића са које посматра пролазнике и оне који у својим аутомобилима одскачу са турске калдрме која је ваљда улепшала шумадијску варош у 21. веку.

Обићох Европу уздуж и попреко, видех и како је Рама улепшао албанске градове фасадама разних боја, Пољаци су у томе постали велемајстори, Румуни су шароликим бојама убили сећање на време Чаушескуа, а ми данас ратујемо због политичке поруке и слике из центра Младеновца.

Град нам изгледа јадно. Још кад се томе додају оне муке у олињалој гардероби које седе на клупама у парку и због којих су вероватно тужни Милорад Петровић Сељанчица, као и Деспот Стефан Лазаревић, којима баш ту подигосмо споменике, онда су наше сивило и јад још већи.

Ти знаменити Срби би да гледају лепше фасаде, раздрагане људе, а не оне који Аћиму аплаудирају или му ј..у све по списку зато што је са мердевина ударио на државу.

Ако је некима до личног мишљења, па кад већ овако ћорав набадам по тастатури, онда мислим да нам као друштву треба бржи дејствујући лек.

Хајде да се спасавамо тако што ћемо бар улепшати градско језгро и те фасаде које прете неког да осакате још више.

Драјан Николић Гула

Церумен или „восак у ушима“

Ушна маст, восак у ушима или церумен производе жлезде у ушном каналу како би заштитиле ушну шкољку од микроба. Восак у ушима или церумен је воштана супстанца која се ствара и задржава у ушном каналу. Церумен производе жлезде у ушном каналу како би заштитиле ушну шкољку од микроба. Позната и као ушна маст, воштана супстанца се ствара код сваког човека. **Церумен у ушима може да буде мокар и сув:** Постоје две главне врсте ушног воска - мокар и сув, а који тип човек има зависи од генетике. Мокри ушни восак: Људи са доминантном варијантом обично имају влажни, мокри ушни восак. Ову врсту церумена најчешће имају људи европског и афричког порекла. Сув восак у ушима: Људи са рецесивном варијантом обично имају сув, љускави ушни восак који се најчешће среће међу људима источноазијског порекла. **Восак у ушима има много намена:** Делује као водоотпорна облога за ушни канал. Избацује мртве ћелије коже и друге остатке из ушију. Заробљава прљавштину и праšину. Спречава исушивање слузокоже ушију. Штити од бактеријских и гљивичних инфекција. **Домаћи препарати за чишћење церумена:** Чишћење воска из ушију треба да буде пажљив и нежан процес како не би дошло до повреда или оштећења ушног канала. Људи који имају превише воска у уху, препоручује се чишћење церумена природним препаратима, јер претерано гомилање воска у уху, или потискивање са штапићима од вате могу да доведу до иритације, свраба, па чак и до запушавања ушију и ослабљеног слуха.

Раствор соли: Помешате пола кашичице соли са 100 мл топле воде док се кристали соли потпуно не отопи. Натопите куглицу од вате овом течношћу, нагните главу и пажљиво накапајте неколико капи у уху. Сачекајте пар минута, па окрените главу у супротном смеру, тако да отопљени восак исцури из уха, заједно с евентуалним нечистоћама. Смеша са хидроген пероксидом: Помешајте једнаку количину топле воде с хидроген пероксидом од 3 процената па на исти начин накапајте у уху и уклоните восак из ушију.

Уље за негу беба: Ако имате проблем са стврднутим воском у ушима, накапајте у ушну шкољку пар капи уља за негу бебине коже. Поставите куглицу од вате на отвор спољног уха како би спречили разливање. Нагните уху у супротном смеру након неког времена и допустите да уље исцури заједно с нечистоћама. У случају да унутрашњост уха механички повредите чистећи церумен ОДМАХ се обратите лекару.

Mr Ph Биљана Мушавцић

„Најгора“ српска јела

Светски познати кулинарски сајт Taste Atlas недавно је објавио листу најгорих јела у Србији. ТастеАтлас је искуствени туристички онлајн водич за традиционалну храну који обједињује аутентичне рецепте, критике критичара хране и истраживачке чланке о популарним састојцима и јелима. Многи љубитељи домаћих специјалитета нису се сагласили са овим избором.

„Нема најгоре српско јело. Не постоји такво јело. У Србији се добро једе. А, ако неко зели да се прави џаметан и да пројласава било које српско јело да је лосо, џај није добронамеран“, „Шта они знају шта је добро“, „Жири је био ојерисан од укуса. Шта грујо рећи. Навели су 14 јела, различитих укуса, и ниједан није добар?!“, „Љубоморни, шта грујо“, „Немају блајо јојма“, само су неки од многобројних коментара на вест о овој листи.

Према оценама с портала Taste Atlas најгоре српско јело су - резанци с маком: „Једноставни и хранљиви резанци с маком су јело које се састоји од широке, танке пшеничне тестенине која је преливена обилним количинама растопљеног путера, а затим посута маком и шећером. Некада се сматрало богатим и укусним оброком, а данас представља штедљиво, али омиљено јело које се ужива као слатко главно јело или заситан десерт“, стоји у опису.

Погледајте целу листу „најгорих српских јела“: резанци с маком, пихтије, лесковачка кавурма, попара, лења пита, рибљи паприкаш, српска салата, проја, дуван чварци, маковњача, пребранац, свадбарски купус, чорбаст пасуљ и слатко од јагода!

Фудбал, Београдска зона

Победа за лепше снове:

ОФК Младеновац -ОФК Жарково 2:1

Стадион: Селтерс. Гледалаца: 100. Судија: Мартин Радивојевић (Лазаревац). Стрелци: Јанковић у 17. и Масимовски у 35. минути за ОФК Младеновац, а Малешевић у 7. минут за Жарково. Жути картони: Планић, Стојановић, Јанковић, Максимовски (ОФК Младеновац), Милановић, Унковић, Прошић (ОФК Жарково). Црвени картон: Милановић у 85. минути (ОФК Жарково).

ОФК Младеновац: М. Ђорђевић, Булат, Стевановић, Планић (од 46. Јовановић), Рајковић, В. Ђорђевић, М. Јанковић, Крстић (од 79. Соколовић), Стојановић, Максимовски (од 79. С. Јанковић), Матејић.

ОФК Жарково: Илић, Милановић, Ђурђевић (од 46. Ракић), Крчмаревић, Унковић (од 77. Јокић), Радовановић, Малешевић, Габоров, Прошић, Чупић, Шћекић (од 83. Микић)

Нагли температурни скок последњег мартовског дана и високих 27 степени као да је деловало ошамућујуће по играче ОФК Младеновца који су већ у седмом минути сусрета морали да се суоче са непријатном истином јер је гост из Макишке шуме дошао у вођство. Иако је у четвртој минути Стојановић са двадесетак метара запретио из слободног ударца, а голман гостију Илић одлично интервенисао и лопту која је ишла испод пречке избацио у корнер, фудбалери Жаркова су се три минута касније радовали јер је уследила брза акција, по судијском мишљењу неуспео покушај прављења офсајд замке Младеновчана што је казнио Малешевић који је продро по десној страни, избио сам испред Ђорђевића и погодио небрањени део мреже.

Нису се Младеновчани предавали, кренули су отворено, чак можда и превише јер су одбрамбени играчи тима са Селтерса преузимали улогу нападача што гости нису покушавали да казне већ су рано почели да бране минимално вођство што им се осветило. Играо се седамнаести минут кад је Младен Јанковић поново као и пре седам дана у Борчи преузео све у своје ноге, одличан пријем на десној страни, смиреност и егзикуција за изједначење. Био је то његов пети погодак у овом првенства и покретање наде у позитиван исход утакмице од изузетне важности.

Младеновчани су наставили у истом фудбалском ритму иако је временска температура била отежавајућа. До жељеног циља стигло се у 35. минути кад је одлично по десној страни продро Вејко Ђорђевић, послао лопту у петерац гостију, Максимовски је лукаво петом окрзнуо и она је завршила у голу што је испоставиће се био и тренутак одлуке за коначан резултат којим су Младеновчани стигли до нових бодова и у овом тренутку по њих, великих као Космај јер су од важности за очување лигаског статуса. У другом полувремену Младеновчани су имали теренску иницијативу, време проводили у пољу противника који није озбиљније запретио а кад је због другог жутог картона и неопрезног старта у 82. минути над најмлађим актером на терену, седамнаестогодишњим Стеваном Јанковићем, искључен Александар Милановић онда је било јасно да ће бодови остати на Селтерсу.

У наредном 21. колу Младеновчани гостују отписаном Болечу, који ће сигурно покушати да поправи утисак „саплете их“ на путу до тријумфа који води у луку спаса.

Драган Николић Гула

Прва београдска лига, група Ц

Омладинац (Р) - Шумадија 1962 0:2 (0:1)

Терен у Рајковцу. Гледалаца: 100. Судија: Марко Миловановић (Сопот). Стрелци: Мишић у 43, Кузмановић у 52. минути. Жути картон: В.Станојевић (Шумадија 1962).

ОМЛАДИНАЦ: Бабић, Јанић (Миленковић), Матић, Васојевић, Чокић, Ђукић, Р.Арсич, Ристић, Јовић (К.Јовановић), Цвијетић (Жујовић), Хајдуквељковић.

ШУМАДИЈА 1962 (Јагњило): Јанковић, Стеванчевић, М.Станојевић, В.Станојевић, Кузмић, Копривица, Кузмановић Мишић, Милишић, Буквић.

Играч утакмице: Мишић

Шумадија 1962 је у Рајковац допутовала са десеторицом фудбалера и успела квалитетном и тактички зрелом игром да победи заслужено индиспонираног ривала. Изабраници тренера Марка Жујевића су у свим елементима игре били бољи противник. Извојили су смишљене акције, постигли два лепа гола и одушевили гледаоце.

Пред одлазак на одмор запажени Урош Мишић је довео тим у вођство, пошто је топовским шутем, са 18 метара, погодио леви угао. Голман Бабић није могао ни погледом да испрати лет лопте. Био је то евро гол за дуготрајан аплауз.

На почетку другог полувремена, на центрирану копту са десне стране терена, извио се скоком Кузмановић и са петерца лобовао несигурног чувара мреже домаћина. На крају сусрета Омладинац је успео једва да среди редове. Р. Асић је погодио пречку, а у 82. минути није искористио идеалну прилику за смањење резултата.

М. Б. Влајић

Дунавац - Рабровац 6:0 (5:0)

Гроцка:Терен ФК Дунавца. Гледалаца: 100. Судије: Николић, Крстић и Арсић. Стрелци: Миливојевић у 2, 8. и 27, Крмар у 19, Ивковић у 38. и Илић у 69. минути. Жути картон: Симеуновић (Дунавац).

ДУНАВАЦ: Илић, Симеуновић (Дабетић), Ивковић, Стевановић, Цветковић, Живадиновић (Илић), Дејановић, Крмар (Марковић), Миливојевић (Паунић), Комазец, Матић (Ристић). Тренер: Ђатибушић.

РАБРОВАЦ: Јаковљевић, Савић, Пршић, Арсић М. (Ристић), Павковић, Вујић, Јанковић Л, Арсић Д (Ранковић), Јанковић П, Ранисављевић, Ненадовић. Тренер: Обрадовић.

Нападачу Дунавца, Миливојевићу било је потребно само 27 минута да постигне три гола и да, на крају полувремена, буде замењен. Дали су Грочанси још два гола у првом полувремену, Крмар у 19. и Ивковић у 38. минути и већ за 45 минута игре решили исход утакмице. Тачку на "и" поставио је резервиста Илић голом у 69. минути. Упркос високом поразу, Рабровац је задржао место на средини табеле.

Пударци - Велика Крсна 0:0

Умчари, терен: ФК Умчари. Гледалаца: 80. Судије: Вићентијевић, Пантелић и Андрић. Жути картони: Томовић, Николић, Благојевић и Мијаиловић (Пударци), Миливојевић, Митровић, Ђорђевић и Лејић (Велика Крсна). Црвени картони: Мијаиловић (Пударци) и Ђорђевић (Велика Крсна).

ПУДАРЦИ: Михаиловић, Томовић, Маинковић, Јанковић, Николић, Недељковић (Јовановић), Кривокапић, Благојевић, Мијаиловић Ј, Мијаиловић М, Дабетић. Тренер: Недељковић.

ВЕЛИКА КРСНА: Марковић, Пангић (Гајић), Миливојевић, Ристић, Николић, Ђорђевић Б, Митровић, Петровић (Миладиновић), Ђорђевић М, Лејић, Арсић. Тренер: Јовичић.

Карактеристика сусрета у којем су Кршљани узели бод у гостима, је та да су већ у 16. минути из игре искључени Мијаиловић из домаће екипе и Ђорђевић из гостујуће. Обе екипе су добиле и по четири жути картона, па ће сигурно бити предмет пажње Дисциплинског комесара Прве београдске лиге. Да ли су обе екипе, а и играчи, осетили дисциплинске мере, знаћемо после следеће одлуке комесара. Кршљани се и даље налазе међу четири водеће екипе, али са објективно малим изгледима да до краја првенства постигну бољи пласман.

Листа стрелаца:

Води Стојковић (Винча) са 19 голова. Од играча из наших клубова, најбоље је пласиран **Јовић** (Омладинац) са 9 голова и налази се на деветом месту.

Парови 18. кола која ће бити одиграно у недељу, 7. априла: **Шумадија 1962** - Хајдук, **Велика Крсна** - **Омладинац**, **Рабровац** - Пударци, Врчин - Мали Пожаревац, ОФК Младост - ФСУ Заклопача.

Одбојка - Прва лига Србије

Несрећан пораз Младеновчана

ОК Младеновац - ОК Дубочица 2:3

Младеновчани су били на корак до сензације и победе у дуелу са будућим суперлигашем из Лесковца. Дубочица која је стигла у Младеновац потпуно растерећена јер је два кола пре краја првенства обезбедила пласман у најelitнији одбојкашки ранг, иако је деловала као да је у ногдауну попут боксера чијем противнику је недостајао само још један ударац за нокаут, успела је на невероватан начин да дође до даха и на крају избори победу.

Младеновчани су заиграли изнад граница својих могућности и након два сета стигли до предности која испоставиће се није била довољна да би се већ вечерас у граду под Космајем говорило о сигурном опстанку у Првој лиги Србије. Младеновац је први сет добио са 25:20, у другом демонстрирао најбољу игру у актуелном првенству јер је на смафору стајало 25:16, а онда као да је страх од победе оковао ноге екипи предвођеној тренером Радославом Стојићем. Лесковчани су заиграли максимално сконцентрисано и дошли до изједначења након 25:17 и 25:19 у њихову корист. У петом, одлучујућем сету који је за Младеновчане представљао и рат нерава, гости су захваљујући бољем пријему славили након 15:13. Може ли освојени бод бити пресудан у борби за опстанак биће познато тек након последњег кола у којем Младеновац гостује у Новом Пазару који такође покушава да се придружи Дубочици и постане нови суперлигаш, али и од исхода мечева које ће до краја првенства одиграти „дављеници“ Клек Србијашуме и Дунав Волеј, екипе које такође покушавају да изборе опстанак.

Драјан Николић Гула

Општинска фудбалска лига

ОФК Студент - Иванча 1:3 (1:1)

Терен Радничког. Гледалаца: 30. Судија: Ненад Лакићевић (Младеновац). Стрелци: Урошевић (пенал) за ОФК Студент, Радивојевић два (оба из пенала), Милошевић за Иванчу.

ОФК Студент: Спасић, Николић (Ђирић), М.Вукмировић, Станковић, Бељуљи, Илић, Лекић, Тодоровић, Мијатовић, Безмаревић, Урошевић.

Иванча (Велика Иванча): Степановић, Мијаиловић, Радивојевић, Деспотовић (Марковић), Докић, Дачић, Арсић, Живковић (Матејић), Милошевић (Тановић), Богдановић, Стевановић (Терзић).

Гости су повели ударцем са беле тачке бека Радивојевића. „Академичари“ су изједначили пошто је искусни Урошевић искористио најстрожу казну. Малобројни гледаоци су у наставки видели још један једанаестерац. Поново је Радивојевић био сигуран егзекутор. Коначан резултат поставио је центарфор Иванчана Милошевић.

М. Б. В.

Село Младеновац - Марковац 1:3 (0:1)

Стадион код „Драпшина“. Гледалаца: 20. Судије: Нововић, Јанковић и Милојевић. Стрелци: Чавић у 63. минуту (Село Младеновац), Радојевић у 25. и 90. и Лазаревић у 75. минуту (Марковац). Жутих и црвених картона није било.

СЕЛО МЛАДЕНОВАЦ: Петровић, Ђурђевић, Дамњановић, Јовановић, Чавић, Ђурђевић, Трифуновић, Станојковић, Чокић, Грујуић, Стрижак. Тренер: Урошевић.

МАРКОВАЦ: Борић (Цветковић), Лучић, Радојевић, Радосављевић, Лекић Н, Лекић Никола, Ратковић, Срећковић, Јовановић, Јаковљевић, Лазаревић. Тренер: Берисавац.

Заслужена победа екипе из Марковца остала је у сенци тешке повреде коју је доживео њихов голман Борић у 75. минуту. Према последњем извештају, млади голман се налази у болници где је оперисан. Желимо му брз опоравак и повратак међу стативе.

Влашка - Ковачевац 1956 4:0 (0:0)

Судије: Живновић, Миленковић и Милојевић. Стрелци: Буквић у 53, Вујић Немања у 59. и 70. и Радишић у 71. минуту. Жути картона: Варагић и Милисављевић (Влашка), Микичић (Ковачевац 1956).

ВЛАШКА: Јованчевић, Павловић (Милисављевић), Варагић Милан, Варагић Милош, Вујић С, Милошевић, Вујић Н. (Недељковић), Радишић, Перић-Пантелић (Буквић), Ракић, Јанковић. Тренер: Јованчевић.

КОВАЧЕВАЦ 1956: Соскић, Павловић, Ђукић, Папић, Микичић, Татовић, Крстић, Гавриловић, Александрић, Марић Ф, Марић М. Тренер: Крстић. После првог дела игре без голова, екипа Влашке је је у два налета, од 53. до 59. минута постигла два гола, а затим за још два, у 70. и 71. минуту и тако забележила убедљиву победу.

Борац - Слога 6:2 (3:1)

Гледалаца: 20. Судије: Јанковић, Гајић и Нововић. Стрелци: Вукадиновић у 2, (једанаестерац), Милошевић А. у 26, Крстић у 30, Милошевић З. у 52. и Драгојевић у 75. минуту (Борац), Милишић у 6. и Цимеша у 67 м (једанаестерац) (Слога). Жути картона: Гајић, Драгојевић и Мајсторовић (Борац), Симић, Секулић и Стојановић (Слога).

БОРАЦ: Јанковић (Мајсторовић), Гајић, Крстић, Вукадиновић, Гајић Л, Пуловац, Драгојевић, Милојевић Вујичић), Милошевић З, Милошевић А, Зарић Глишић). Тренер: Вујичић.

СЛОГА: Симић, Илић, Жигеровић (Обрадовић), Симић М, Секулић, Стојановић (Павловић), Илић, Бабић, Игњатовић (Катић), Милишић, Цимеша. Тренер: Трифуновић.

Добро распоређеним головима, по три у оба полувремена, водећи тим Општинске лиге убедљиво је савладао екипу из Граница. Они су пораз ублажили са по једним голом у оба полувремена, али то је било све што су могли да учине у сусрету са водећим тимом на табели.

Космајац - Напредак 3:0 (1:0)

Гледалаца: 50. Судије: Мишић, Миленковић Радослав и Миленковић Стефан. Стрелци: Кузмић у 20, Мијаиловић у 59. и Јовановић у 81. минуту. Жути картон: Протић (Космајац).

КОСМАЈАЦ: Петровић, Јеремић, Пузић, Нешић, Кузмић, Протић, Јанковић, Мијаиловић, Којић, Давић, Јовановић. Тренер: Динић.

НАПРЕДАК: Јовановић, Поповић, Ђорђевић, Арсенијевић, Милојевић, Јанић, Обрадовић, Мирковић, Мирић, Петровић, Крстић. Тренер: Тодоровић.

Листа стрелаца: Кузмановић (Ковачевац 1956) и Варагић (Влашка) по 10, Мијатовић (ОФК Студент) и Арсић (Иванча) по 7, Милошевић (Борац) 6, итд.

1. Борац (Амерић)	10	9	1	0	33:9	28
2. Иванча (Вел. Иванча)	10	8	1	1	28:13	25
3. Влашка	10	5	3	2	30:13	18
4. Ковачевац 1956	10	6	0	4	23:16	18
5. ОФК Студент	10	6	0	4	22:18	18
6. Марковац	10	5	0	5	15:18	15
7. Космајац (Кораћица)	10	4	0	6	13:15	12
8. Слога (Границе)	10	2	1	7	12:31	7
9. Напредак (Међулужје)	10	1	0	9	7:26	3
10. Село Младеновац	10	1	0	9	13:35	3

Парови 11. кола: Борац (Амерић) - Село Младеновац, Слога (Границе) - ОФК Студент (Младеновац), терен Радничког, Иванча (Вел. Иванча) - Космајац (Кораћица), Напредак (Међулужје) - Влашка и Ковачевац 1956 - Марковац.

Одржана Скупштина Спортског савеза Младеновца

У великој сали Градске општине Младеновац одржана је XI Скупштина Спортског савеза Младеновац којом је председавао Миљан Нововић, председник ове кровне спортске организације Младеновца. Од 59 делегата на седници је присуствовало 30 који су једногласно усвојили све тачке дневног реда. Верификациона комисија у чијем саставу су били Дејан Нинковић и Богдан Вуксановић прихватила је записник и извештаје пословања. Скупштина је прихватила предлог Карате Клуба Младеновац да досадшег члана Управног одбора ССМ Александра Ранисављевића који је поднео оставку због приватних обавеза замени Драгослав Стојковић. Седници је присуствовао и Владан Глишић, председник ГО Младеновац који је навео да савез тренутно отежано функционише због привременог финансирања али подсетио и на тешкоће са којима се сусретао оних година кад је пословање било предмет истражних органа односно тужилаштва.

Милосав Б. Влајић: Сећања учесника Ајрилској райи и заробљеника Војске Краљевине Југославије из младеновачкој краја у Друјом свейском райу (1941-1945.)

У ноћима без звезда /10

Ђорђе СТОЈКОВИЋ (1915), Младеновац

Грмело је и тутњало са свих страна

(наставак из прошлог броја)

Почетком 1942. године био сам премештен на радну команду Klein Munchen, где сам упознао болничара Мирка Бенчину, са којим сам без мало сарађивао до ослобођења. Ту смо исто организовали честа предавања о разним заразним болестима, а нарочито о тифусу. Мирко је добијао вести из земље од људи који су излазили на рад у околину са стражарима. Преко Француза из околних радних команди добијали смо вести са Радио-Лондона, а појединци су добијали и писма из земље у завијеној форми.

Организовали смо и крађу хране из немачке кујне. За време предавања, док сам говорио о појединим болестима, Мирко Бенчина и други делили су заробљеницима украдену храну и препричавали вести из земље и са Радио-Лондона. После два месеца сви смо пребачени у сс лагер Ебелсберг, са друге стране Линца. Опет смо Мирко и ја брзо успоставили везу са Белгијанцима и нашим људима на радним командама.

Убрзо су сви наши људи из бивше радне команде разасути по селима код сељака на рад, а Мирко и ја смо остали сами са Французима и Белгијанцима. Ту сам брату вође отпора из Белгије, уз помоћ Бенчине, повadio тридесет и два здрава зуба, како би могао да оде у транспорт за кућу, да би помогао брату у борби против окупатора.

Око половине 1942. године су нас раздвојили. Мене су послали натраг у матични логор, где сам опет наставио рад на ослобађању наших људи за транспорт кући на већ описан начин. Вести смо поново добијали преко везе од заробљеника који су одлазили на рад или се као болесни враћали у логор. Сада смо често преко немачких лекара заказивали контролне прегледе болесника при слању на рад, како би нам они доносили нове вести.

У то доба већ смо имали и наше људе који су као тумачи радили у немачкој управној згради и који су могли да прислушкују разговор међу Немцима и да нам преносе те вести уколико су биле важне за нас. Такође су крали штампане обрасце за писма како бисмо могли да пишемо у земљу више него што је било дозвољено, те да на тај начин добијемо и више вести из земље.

Крајем 1942 године поново сам премештен у нови логор 398 -Puring Ashah, где су се налазили руски заробљеници, а то се сматрало као нека врста казне. У логору, поред Руса, били су и Французи и Белгијанци. По наређењу Немаца били смо одвојени од Руса, али смо ускоро пронашли везу преко клозета који је био преграђен у горњем делу бодљикавом жицом. Тако смо успоставили контакт са Русима, па смо им преносили вести са фронта које смо сазнали. Додавали смо им храну, колико смо могли и имали.

После кратког времена добио сам одобрење од немачких лекара да се састајем са руским лекарима. Лев Десман је био лекар, а Иван Дунховски зубни лекар. Добио сам и одобрење да по потреби могу да одем у руски логор и да се консултујем у вези појединих болесника. То нам је послужило за још

Ђорђе Стојковић, седе први с десна, у сталату 17Б

бољу везу и начин достављања хране, веша, лекова и вести. Руси нису добијали све лекове, нити у једнаким количинама као ми, Французи и Белгијанци.

Немачки лекар, који је био Аустријанац и кажњавао као аустрофил, ишао нам је на руку, па смо ускоро добили одобрење да се прекине стража на капији између нас и Руса. Од тада смо се слободно кретали и лакше могли да их помажемо. Из немачке командатуре украо сам вакцину против пегавог тифуса, која је била спремљена за Немце на руском фронту. Том вакцином сам вакцинисао све Србе у барацаи, као и Белгијанце и Французе за које сам био сигуран да ме неће одати, а били су на нашој страни и помагали нас.

Због те вакцине је после било саслушавања, али међу Немцима, јер никоме није пало на памет да сам ја могао да дођем до ње. Убрзо после мог доласка вратио се Мирко Бенчина и помагао ми при вакцинисању. Радио је код сељака да би добио нове вести из земље. Онда је дошао Богдан Маленић који је био у радној команди и више се нисмо растајали до ослобођења.

Наставио сам са ослобађањем наших људи на рад, тежи рад и за одвајање за транспорт кући. За транспорт кући је одвојено и послато за матични логор (Сталог 17 Б) 121 заробљеник. Тај списак са адресама сам сачувао. Ослобођење је било на исти начин као што сам раније описао. Као пример могу да наведем да сам ослободио за транспорт кући човека коме је одсечен палац леве шаке, или који болује од реуме или чира на дваанаестопалачном цреву. Верујем да када би нека наша комисија сада прегледала те људе да би одредила да су 90 процената способани за рад, ако не рачунамо године које су прошле -старост.

У току 1943. и 1944. године у неколико махова сам под стражом ишао у матични логор где сам набављао преко пријатеља лекове за наше заробљенике и доносио нове вести из логора везане за руски фронт и стање у земљи. Лекове сам делио са руским лекарима, давао сам им све што им је требало. Године 1944. добили смо велики транспорт лекова од швајцарског Црвеног крста. Ти су лекови били намењени Французима, Србима, Белгијанцима и Италијанима, али са строгом напоменом да се не смеју давати Русима, јер они нису признали међународни Црвени крст.

(наставак на страни 10)

Милосав Б. Влајић: Сећања учесника Априлској рати и заробљеника Војске Краљевине Југославије из младеновачкој краја у Другом светском рату (1941-1945.)

У ноћима без звезда /10

(наставак са стране 9)

Све лекове који су ми стајали на располагању ставио сам на услугу и руским лекарима, па су могли да узму шта им и колико треба за своје болеснике. Преко болесника који су се налазили у радним командама успоставили смо везу, као и везу са појединим Аустријанцима, који су били газде нашим људима, те смо и преко њих добијали вести са фронта и вести са Радио-Лондона. Ближио се крај рата.

Далеко од отаџбине, хиљаду и јаче километара од наших драгих, у туђини, у непријатељској земљи, били смо заробљени. У проклетој Немачкој, у лагеру са бодљикавом жицом, било је тешко. Цео дан гледаш делић неба изнад главе, или бараке и бодљикаву жицу, или одвратне њушке непријатеља који те посматрају као бедника, као животињу, мање вредну, боље речено, као неко биће без вредности које не кошта више од једног метка. Па и тај метак су жалили, те су нас морили глађу. Ко би могао тачно да каже зашто, али ја мислим да су тако чинили једино из садизма, желећи да задовоље своју нис-кост, уживајући у туђим патњама

Јело је било бедно. Морало се радити доста, по цео дан, да би се добило мало топлог „чаја“ (бог би га знао од каквог лишћа), или неколико куваних кромпира. Још горе, али чешће, добијали смо нељуштено кромпир са сточном репом, све заједно ситно исечено на машини која сече храну за стоку. Све је то било неопрано, са земљом, те кад се једе шкрипе земља и песак под зубима. Гадно је било, одвратно, али се и то морало јести, јер друге хране није било.

Патње су биле велике, али је било повремено и радости. Када је Русија објавила Немачкој рат, тој аждаји која је имала стомак већи од васионе, нашој радости није било краја. Први успеси Немаца су нас ожалостили, али не и поколебали. Ми смо у то време говорили, а то знају сви који су били у жицама: „Наполеон је заузео Москву и пропао. Хитлер је бедан да би се могао поредити са Наполеоном. Он ће и пре пропасти.“ Долазе велики успеси Немаца, али ми верујемо у опробану тактику браће Руса. Веровали смо да ће они, повлачећи се и уништавајући све пред собом, довести до исцрпљења и коначне пропасти непријатеља.

Можда је један од најбољих тренутака за нас у заробљеништву био онај када смо угледали браћу Русе како их доводе у ропство. Са њима су још горе поступали него са нама. Њихова храна је била још беднија. Са њих су поскидали униформу и дали им стару поцепану, можда још од цара Фрање Јосифа. И на блузама и на панталонама била су крупна слова „СУ“ (Совјетска унија). Тако су били жигосани.

Пропаганда је била међу Немцима да су они варвари, да једу децу и бог зна шта све, тако да кад су се појављивали у вароши под стражом, свет, нарочито жене, бежао је од њих.

Било је Руса који су били боси или само са једном чизмом, јер су другу појели. Глад је код њих царовала за све време транспорта који је трајао по десет и више дана. За све то време нису добијали ништа за јело или сасвим мало, што је било недовољно и за децу. Немци су убијали сваког, без опомене, ко би се приближио Русима. Ипак, рескирајући своје животе, заробљеници су им се приближавали и разговарали са њима. Дизентерија је косила. Није било дана када нису из барак износили по неколико мртвих који су умирали у току ноћи. Сећам се дана када су умирали у великом броју и када су их по наређењу Немаца слагали мртве, као цепанице дрва, у кола да би их одгурали и бацили у заједничку раку, коју су после засипали земљом и кречом. Било је међу баченим

Борђе Стојковић (стоји други с лева) са групом српских ратних војних заробљеника

и оних који су још давали знаке живота, али Немци нису хтели да чекају да они умру.

Упркос свим тим мукама, на спомен СССР одмах би се диза-ле главе и говорило о сигурној победи и ослобођењу од ропства. Помагали смо Русе колико и кад год смо могли да би и они издржавали и дочекали оно што смо заједнички и веровали и с нестрпљењем чекали - пропаст Хитлера и Немачке. И дошло је време да то видимо.

По ослобођењу сам одмах заузео једну велику собу у немачкој командатури која је била пуна лекова и разних апарата за зрачење и лечење. За те лекове сам сазнао од немачког лекара. После неколико дана обратили су ми се неки Французи и затражили помоћ. Потребни су им били лекови за концентрациони логор Маутхаузен. Повео сам их до те собе пуне лекова и дао им кључ и одобрење да могу све да натоваре и однесу у Маутхаузен. Године 1954. сазнао сам у Младеновцу од Драгована Живојиновића Црног да су тај транспорт добили у Маутхаузену и да су лекови у злогласном логору многим спасли живот.

Преко Српског повереништва и преко италијанског повереника Црвеног крста слао сам лекове за разне радне команде и за концентрационе логоре Маутхаузен и Eben See. Једном приликом сам и лично отишао у овај други логор са италијанским повереником и донео већу количину кромпира и дувана. Преко везе са Аустријанцима набили смо извесну количину оружја које смо пред ослобођење крили да бисмо га употребили ако за то буде потребе. Крајем 1944. и почетком 1945. године имали смо такву обавештајну службу да смо стално пратили померања на фронту, како у земљи тако и на територији Немачке.

У знак захвалности за многе услуге, од појединих руских заробљеника добио сам за успомену њихова одликовања и руски новац који и данас чувам. А од руских заробљеника логора 398 добио сам кратак кожни капут са пропратним писмом, уз потпис доктора Лев Вејсмана.

У више махова стављао сам живот на коцку да бих помагао људима у заробљеништву у борби против мрског непријатеља, а на ту борбу ме је подстицало и сазнање да ми је рођени брат пао у борби са окупатором 1941. године.

У следећем броју:

Михаило Живојиновић (1917), Амерић
ПРОБИЈЕМО ПЛАФОН И ПОБЕГНЕМО

МАЛИ ОГЛАСИ

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

ИЗНАЈМЉУЈЕМ кућу са гаражом, киоском, за-себним смештајем за 5 особа, на 3 ара ограђе-ног дворишта у „Тозином воћу“ за 500 евра. Евентуално младом, запосленом брачном пару договор само за кућу и гаражу. **063/310-205**

ИЗДАЈЕМ стан у Михајла Миловановића 72 54кв полунаместен, 4 спрат нема лифт, нова градња грејање на гас. **060/595-06-17**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ двособан, намештен стан бли-зу института за експерименталну Фонетику и патологију говора „Логопед“ Београд. **063/310-205**

ИЗДАЈЕМ станове за раднике и мање породи-це, самце и самице. Ул. Славка Манојловића 68. **064/142-94-98**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје у „Тозином воћу“. **063/310-205**

ИЗНАЈМЉУЈЕМ смештаје различитог комфора на више локација у Младеновцу. **063/310-205**

ИЗДАЈЕМ собе преко пута бање Селтерс, 2.500 динара по госту дан, Краља Петра I. **063/310-205**

СТАНОВИ КУПОВИНА - ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ стан 72м² (80м²) дуплекс, у Мла-деновцу, центар, цена 72.000€. Може замена за мањи. **064/25-322-60**

ПРОДАЈЕМ нов стан 83м², четворособан, у Младеновцу, насеље „25. мај“, четврти спрат. Укњижен. Цена 700 евра/м². **065/807-94-01**

ПРОДАЈЕМ двособан стан 47м², ужи центар Младеновца, улица Његошева, трећи спрат, нов-ија градња, гас, паркинг. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ стан 52м², други спрат. Улица Кра-ља Петра Првог. **064/484-52-04**

ПРОДАЈЕМ гарсоњеру 25м² у ул. Краљице Ма-рије, има подрум. Може и замена по договору. **011/8237-750**

ПРОДАЈЕМ стан од 51м², ул. Вука Караџића 48/2, приземље. **064/208-10-94**

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

ПРОДАЈЕМ породичну кућу на одличној лока-цији у Младеновцу ул. В. Караџића укупне површине 214м² (корисне 190), ушушкана и склоњена од буке са прелепим малим двориш-тем (2 ара). Кућа је квалитетно грађена, потпу-но изолована „сендвич зидом“, са етажним гре-јањем на гас, укњижена. Од куће је могуће на-правити три стамбене јединице. Кућа је тре-нутно вртића. Цена: 750евра/м². Услужни кон-такт: **064/258-40-47, Вибер: 063/366-676**

ПРОДАЈЕМ кућу 60м² са 22 ара, помоћном згр-адом и гаражому Кусатку, 13км од Младеновца. **065/840-5-240**

ПРОДАЈЕМ кућу 170м² у Младеновцу, повише комуналног, са плацом око 5,3 ара. Приземље и спрат као две одвојене јединице, или мењам за стан новије градње уз доплату, а може и инвестициона градња, уз договор. **061/181-5213, 067/703-5598**

ПРОДАЈЕМ - ИЗДАЈЕМ усељиву кућу-викенди-цу 60м² са недовршеним поткровљем и тера-сом 10х4 на плацу од 27 ари са два помоћна објекта са доста воћа у пуном роду. Ковачевац код доње школе **062/299-703, 011/8231-537**

ПРОДАЈЕМ две куће: 1 км од Младеновца: 100м²+18м²+гаража и кућа 77м² са 4 ара плаца. Комплетна инфраструктура. У близини школа, обданиште. Може замена за стан у Београду или Младеновцу, уз доплату. **063/8021-979**

ПРОДАЈЕМ кућу у Рајковцу 85м² са предсоб-љем 90м², монофазна струја, интернет, 6 ари плаца, 4,5 км. од Младеновца. **061/204-03-62**

ПРОДАЈЕМ кућу на Београдском путу, преко пута ресторана Ивановић. **065/8222-865**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ плац од 60 ари у Рајковцу, б1583., раван. Вода, гас, улично светло, аутобуска ста-ница. Грађевинска зона, може парцелизација. **064/499-1720**

ПРОДАЈЕМ плацеве од 5 ари. На плацу гас, во-да, канализација, струја. Дозвољена градња. Ул. 11. новембра у Младеновцу. **063/256-169, 064/142-94-98**

ПРОДАЈЕМ плац од 40 ари у Рајковцу, близу градског гробља. Власник 1/1. Договор. **064/1241-584**

ПРОДАЈЕМ њиву или део њиве од 50 ари у Малом Пожаревцу у грађевинској зони. У бли-зини прикључак за воду, струју и гас. Поред пу-та са тврдом подлогом. Цена по договору. **066/930-25-74**

ПРОДАЈЕМ плац од 20 ари у Рајковцу. **061/264-88-49**

ПРОДАЈЕМ парцелу број 3216, 0,41 ха грађе-винско земљиште, дозвољена градња испод земље 6 а изнад 4 спрата. Трофазна струја, ка-нализација, градска вода. Цена 2500 € по ару. Младеновац, ул Бранислава Петронијевића. **060/53-00-517**

ПРОДАЈЕМ имање у Кораћици, Јовиски крај, испод Космаја, око 2 ха са кућом и окућницом, помоћном зградом, асфалт, струја, вода, теле-фон. Кп.бр. 686 ; 687; 529 и 530 к.о.Кораћица. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ у Неменикућама плац од 23 ара. Плац је из два посбна дела. Грађевинско зем-љиште кп. бр. 2408/5. Викенд зона, мирно, пут до плаца, струја, вода, гас... **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ 5 ха у Кораћици- Петкајски крај, 5 км од врха Космаја, засад лешника стар 3,5 го-дина, ограђен, артески бунар, урађен кап-кап систем са природним падом. **065/8222-605**

ПРОДАЈЕМ плац од 30 ари на Космају, Оглав-ци. Асфалт поред плаца, струја. **065/8222-605**

ПОСАО

ПОТРЕБАН сарадник на раду око смештаја. **063/310-205**

ОЗБИЉНА ЖЕНА са искуством од 17 година у гледању старих лица. Договор. Искључиво Мла-деновац. **060/37-23-334**

ОЗБИЉНА жена чисти станове и куће. **069/151-11-68**

ПОТРЕБНА спремачица. **063/310-205**

РАЗНО

ПРОДАЈЕМ фрезу 506; Луцерку за кошење; Ка-бину за трактор; Суве јасенове фосне. **065/8222-865**

ПРОДАЈЕМ бицикл за градску вожњу, увоз из Швајцарске. Са 8 брзина, у добром стању. **064/167-10-34 (после 14 ч.)**

ПРОДАЈЕМ нов детектор за тражење метала и злата. Цена: 600 евра. **061/264-88-48**

ПРОДАЈЕМ чекићар, трофазни мотор, покретну климу, норвешке радијаторе, фрижидер, замр-зивач-вертикални и комплет мангало. **062/411-652**

ПРОДАЈЕМ или мењам ФИАТ Мултиплу, може замена за већи ауто, уз доплату. Може и за ма-њи плац. **064/484-52-04**

ПРОДАЈЕМ пресу за балирање сламе, сена и шаше, руски трактор ТЕ-35. **063/8417-017, 064/90-30-114**

ПРОДАЈЕМ балирано ливадско сено и домаћу ракију од шљиве, комову и од кајсије. **064/263-03-48**

КУПОН бр. 510

важи за ЈЕДАН мали оглас
Цена огласа без купона 200 дин.

еКњига

Душан Мариновић

ШАРПЛАНИНАЦ

ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА?...

ДРУГО ДОПУЊЕНО ИЗДАЊЕ

ИМАМО ЛИ
ЈОШ ПРАВЕ
ШАРПЛАНИНЦЕ?

Говоре и пишу:

Обрад Ђокић, Зоран Миловуковић, Зоран М. Кос, Вук Струњаш,
Лудвиг Матлас, Обрад Шкипић, Љубомир Кекановић, Жељко
Шеатовић, Срђан Удовички, Јовица Законовић, Милосав Бабић,
Новак Радуловић, Војислав Анастасијевић и Саша Вурзберг.

www.natura.rs